

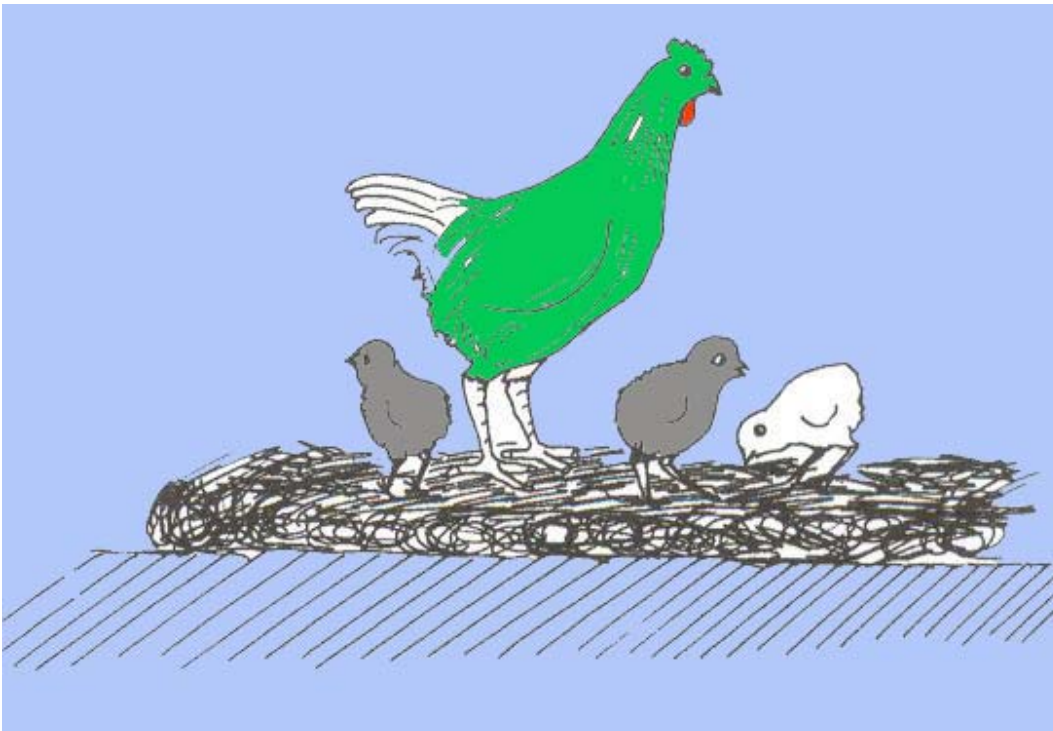
ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນາຖາວອນ

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້
ກອງສົ່ງເສີມກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແຫ່ງຊາດ
ໜ່ວຍງານ ພັດທະນາຮູບແບບ ແລະ ຝຶກອົບຮົມ

ຂໍ້ແນະນຳ

ກ່ຽວກັບ

“ ວິທີການສືບຕໍ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເພື່ອຮັບປະກັນການເຄື່ອນໄຫວຂອງ VES
ຫຼັງຈາກສຳເລັດໂຄງການຮຽນຮູ້ (ເຮັດ EVES ແລ້ວ) ”

ໜ່ວຍງານ ພັດທະນາຮູບແບບ ແລະ ຝຶກອົບຮົມ

ພະຈິກ, 2005

ຂໍ້ແນະນຳ

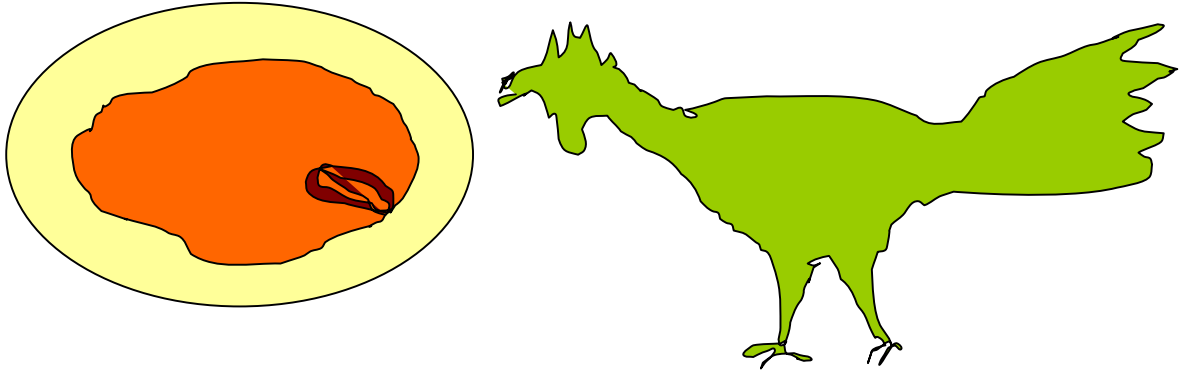
ກ່ຽວກັບ

“ວິທີການສືບຕໍ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເພື່ອຮັບປະກັນການເຄື່ອນໄຫວຂອງ VES ຫຼັງຈາກ
ສຳເລັດໂຄງການຮຽນຮູ້ (ເຮັດ EVES ແລ້ວ)”

ດັ່ງທີ່ຮັບຮູ້ກັນແລ້ວວ່າ, ລະບົບ-ຮູບແບບການ ສົ່ງ ເສີມ ກ ປ ຂອງລາວ (L E A) ທີ່ພັດທະນາຂຶ້ນນັ້ນ ແມ່ນມີເປົ້າໝາຍເພື່ອສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ພື້ນຖານການຜະລິດໃນ ການພັດທະນາການຜະລິດ ກ ປ ຂອງຕົນ. ໝາຍວ່າບ້ານນຶ່ງໆ ຕ້ອງມີ ຊັບພະຍາກອນມະນຸດອັນເປັນ ກຳລັງ ການຜະລິດທີ່ມີຄວາມຮູ້, ຄວາມ ສາມາດໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຖ່າຍທອດບົດຮຽນເອົາເອງພາຍໃນບ້ານ ຂອງຕົນ, ຈຶ່ງຈະຮັບປະ ກັນໄດ້ ຄວາມໝັ້ນຄົງຍາວນານ ແລະ ສະໜອງຕອບຕໍ່ການປ່ຽນແປງຕ່າງໆໄດ້ ຢ່າງ ຫນ້ອຍສະພາບ. ເປັນ ທີ່ຈະ ແຈ້ງແລ້ວວ່າໃນບ້ານນຶ່ງໆທີ່ມີການຈັດຕັ້ງຂະບວນການຮຽນຮູ້ ແມ່ນໄດ້ດຳເນີນ ການ ຢ່າງເປັນຂັ້ນ ຕອນ ໂດຍເລີ່ມຈາກການນຳສະເໜີ ຄວາມໝາຍ/ສຳຄັນຂອງ(VES), ຈຸດປະສົງຄາດໝາຍ ແລະ ບົດບາດ ຫ້າທີ່ ຂອງທຸກຝ່າຍທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຄຸ້ມຄອງ, ຕໍ່ດ້ວຍການສຶກສາຄວາມຕ້ອງການໃນການ ຝຶກ-ຊຸກຍູ້ສິ່ງເສີມ ຂອງ ກຸ່ມເປົ້າໝາຍ, ແລ້ວຈຶ່ງກ້າວເຂົ້າສູ່ການໄປຈັດຕັ້ງກຸ່ມເພື່ອດຳເນີນການ ຮຽນຮູ້ ແລະ ດຳເນີນການ ປະຕິບັດນຳໄຊ້ບົດຮຽນຈົນຄົບຮອບ ລະດູການຜະລິດ, ເມື່ອເຫັນວ່າ ມີຜົນການ ຮຽນຮູ້ທີ່ຜົນເດັ່ນ ຈຶ່ງໄດ້ ມີການຈັດການແລກປ່ຽນບົດຮຽນ ເພື່ອ ຊອກໃຫ້ເຫັນໄດ້ຜູ້ທີ່ ສົນໃຈ ຢາກດຳເນີນການຮຽນຮູ້ຕໍ່ ແລະ ຈຶ່ງໄດ້ມອບໂອນການຂະຫຍາຍບົດຮຽນທີ່ໄດ້ ຜ່ານຂະບວນການຮຽນຮູ້ນັ້ນ ໃຫ້ແກ່ອຳນາດການປົກຄອງ ບ້ານເປັນຜູ້ກະຕຸກຊຸກຍູ້ຄຸ້ມຄອງ ເພື່ອໃຫ້ ວິຊາການບ້ານ ທີ່ສ້າງໄດ້ນັ້ນ ໄດ້ສືບຕໍ່ດຳເນີນການຖ່າຍທອດ ບົດ ຮຽນໃຫ້ແກ່ຄອບຄົວອື່ນໆທີ່ສົນໃຈ. ນັ້ນໝາຍວ່າ ລະບົບຕາມ່າງ ການສົ່ງເສີມຂັ້ນບ້ານໄດ້ຮັບການສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນ ໃນເບື້ອງຕົ້ນແລ້ວ. ແຕ່ການຈະມີຄວາມໝັ້ນຄົງ ຍືນນານຈາກຊ່ວງນີ້ຕໍ່ໄປ ແມ່ນຂຶ້ນກັບອຳນາດການປົກຄອງ ແລະ ວິຊາການບ້ານພ້ອມທັງຫົວໜ້າກຸ່ມຜະລິດ ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບ. ຢ່າງໃດກໍດີ, ໃນສະພາວະຄວາມບັນຈົງ ແລ້ວບ້ານນຶ່ງໆ ທີ່ໄດ້ຜ່ານພຽງຮອບການຮຽນຮູ້ດຽວ ບວກທັງຍັງມີນັກສົ່ງເສີມຂັ້ນ ເມືອງ/ ແຂວງເປັນຜູ້ເອື້ອ ອຳນວຍການຮຽນຮູ້ນັ້ນແມ່ນຍັງມີຄວາມສ່ຽງຢູ່ວ່າ ຈະເດີນຕໍ່ໄປໄດ້, ຈຶ່ງມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງສືບຕໍ່ການຊຸກຍູ້ ໃຫ້ລະບົບຂອງມັນເກີດມີການເຄື່ອນໄຫວໂດຍໂຕມັນເອງ . ຖ້າປຽບທຽບແລ້ວ ລະບົບຕາມ່າງ ການສົ່ງເສີມ ຂັ້ນບ້ານ(VES)ໃນໄລຍະນີ້ ຍັງເໝືອນກັບນ່ວຍໄຂ່ທີ່ກຽມເຂົ້າສູ່ ການເປາະ, ສ່ວນຫ້ອງການ ກ ປ ເມືອງ/ ນັກ ສົ່ງເສີມ ປຽບເໝືອນ ໂຕແມ່ໄກ່ . ຕາມທຳມະຊາດແລ້ວ ການເກີດ ເປັນໂຕໄກ່ນ້ອຍເປາະອອກໄດ້ ແມ່ນ ຂຶ້ນກັບ ຄວາມ ສົມດູນໃນການປະຕິສຳພັນລະວ່າງ 3 ສ່ວນຕົ້ນຕໍຄື: ໄຂ່ແດງ ປຽບເໝືອນ ຫົວໜ້າ/ກຸ່ມ ຜະລິດ, ໄຂ່ຂາວ ປຽບເໝືອນ ອຳນາດການປົກຄອງບ້ານ ແລະ ເມັດເຊື້ອໄຕອ່ອນ ປຽບເໝືອນວິຊາການບ້ານ, ຖ້າ ຫາກມີການ ປະຕິສຳພັນ ໃນໜ້າທີ່ດີກໍ່ສາມາດ ເປາະອອກດ້ວຍຕົວມັນເອງໄດ້ ແລະ ເປັນໄກ່ນ້ອຍທີ່ແຂງແຮງ ເຕີບໂຕໄວ

ແລະ ຖ້າກົງກັນຂ້າມ ກໍ່ຈະເບາະອອກບໍ່ໄດ້ ຫຼື ໄດ້ກໍ່ອ່ອນແອເຕີບໂຕຍາກ ຫຼື ບໍ່ມີການເຕີບໂຕ ໄດ້ເລີຍ, ເຖິງແມ່ນ ວ່າໂຕແມ່ໄກ່ຈະຊ່ວຍຈິກ/ປອກປີ້ໄຂ່ ເພື່ອໃຫ້ ໄກ່ນ້ອຍອອກມາໄດ້ກໍ່ຕາມ.

ດັ່ງນັ້ນຈຶ່ງມີຄວາມຈຳເປັນທີ່ ແຂວງ ແລະ ເມືອງຕ້ອງມີຄວາມເຂົ້າໃຈຂັ້ນຕອນວິທີການສືບຕໍ່ສະໜັບສະໜູນ ການຂະຫຍາຍ (VES) ຕໍ່ໄປ (ອັນເປັນຮູບແບບການສົ່ງເສີມ ຮອບຊ່ວງທີ່ 2) ດັ່ງຈະໄດ້ແນະນຳຕໍ່ໄປນີ້:

1. ກ່ອນອື່ນໝົດຕ້ອງກຳແໜ້ນເປົ້າໝາຍຂອງການສົ່ງເສີມໃຫ້ຖືກຕ້ອງຈະໃຫ້ເກີດມີຫຍັງປ່ຽນແປງ
2. ກຳແໜ້ນຂະບວນການສ້າງຕາມວ່າງການສົ່ງເສີມຂັ້ນບານ (VES) ແລະ ຫຼັກການ ໃຫ້ຊັດເຈນ
3. ກຳໄດ້ສິ່ງທີ່ຕ້ອງໄດ້ສະໜັບສະໜູນ ແລະ ການເຊື່ອມໂຍງ ລະວ່າງພາກລັດ ແລະ ພາກປະຊາຊົນ (ສູນກາງ, ແຂວງ, ເມືອງ - ບ້ານ, ກຸ່ມ, ຄອບຄົວຜູ້ຜະລິດຫຼືວິຊາການບ້ານ) ມີສາຍການຄຸ້ມຄອງແນວໃດ?
4. ກຳໄດ້ວ່າຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງທີ່ສຳຄັນໃນວຽກງານການຊຸກຍູ້ ແລະ ຄຸ້ມຄອງ (VES) ມີບົດບາດ ຫ້າທີ່ ໃນແຕ່ລະໄລຍະຂອງການດຳເນີນຂະບວນການອັນໃດ? ແລະ ວິທີເຮັດຢາງໃດ?
5. ຮູ້ໄດ້ວິທີດຳເນີນການ ແລະ ການນຳໄຊ້ບັນດາເຄື່ອງມືການສົ່ງເສີມແຕ່ລະໄລຍະຢ່າງໜັກແໜ້ນ

ດ້ວຍປະການດັ່ງກ່າວຈຶ່ງມີຂໍ້ແນະນຳໃຫ້ແຂວງ, ເມືອງເພື່ອນຳເອົາເນື້ອໃນຈິດໃຈໄປຜັນຂະຫຍາຍລົງສູ່ກຸ່ມຜະລິດ, ວິຊາການບ້ານ ແລະ ອຳນາດການປົກຄອງບ້ານໃຫ້ໄດ້ມີການສືບຕໍ່ເຄື່ອນໄຫວຂະຫຍາຍຕາມວ່າງການສົ່ງເສີມຂອງຮາກຖານການຜະລິດຕົນໃຫ້ມີການພັດທະນາຂຶ້ນເປັນກ້າວໆຫຼັງຈາກການເຮັດ (EVES) ແລ້ວ.

ລາຍລະອຽດຂອງໜ້າວຽກສຳຄັນທີ່ແຕ່ລະລະດັບຕ້ອງສືບຕໍ່ປະຕິບັດຫຼັງຈາກໄດ້ເຮັດ EVES ມີຄື:

ກ. ໜ້າວຽກຂອງວິຊາການບ້ານ VEW ຫຼັງຈາກໄດ້ເຮັດ (EVES) ແລ້ວ

1. ຈັດຕັ້ງການຖ່າຍທອດບົດຮຽນໃຫ້ກຸ່ມໃໝ່(ຮວມມີການວາງແຜນ-ການສ້າງຫຼັກສູດ ແລະ ດຳເນີນຂະບວນ ການຮຽນຮູ້ໃຫ້ຄົບວົງຈອນ)
2. ຕິດຕາມສາມະຊິກກຸ່ມເກົ່າ(ເກັບກຳບັນຫາ/ຄວາມຕ້ອງການ, ສະຖິຕິການຜະລິດຂອງກຸ່ມ)
3. ຈັດຕັ້ງການແລກປ່ຽນລະວ່າງ ກຸ່ມເກົ່າ ແລະ ໃໝ່

4. ຮ່ວມ Network (ປະສານສົມທົບ, ເຂົ້າຮ່ວມການປະຊຸມ, ຝຶກຢູ່ ເມືອງ/ບ່ອນອື່ນໆ)
5. ເປັນເສນາທິການໃຫ້ອຳນາດການປົກຄອງບ້ານໃນການຈັດຕັ້ງກອງປະຊຸມຕິລາຄາປະເມີນຜົນປະຈຳລະດູການຜະລິດ ແລະ ປະຈຳປີ:
(ຊອກໃຫ້ເຫັນໄດ້ອັນເດັ່ນ, ອ່ອນ, ສິ່ງໃໝ່ທີ່ຕ້ອງການ ແລະ ມີແຜນຕໍ່ໜ້າ)

ຂ. ໜ້າວຽກຂອງທີມງານເມືອງ

1. ວາງແຜນການສົ່ງເສີມໄປຕາມທ່າແຮງແລະຄວາມຕ້ອງການຂອງຊາວບ້ານ(ໄປຕາມກຸ່ມບ້ານ)
2. ເຂົ້າຮ່ວມໃຫ້ຄຳແນະນຳການວາງແຜນສົ່ງເສີມຕໍ່ເພື່ອຜັນຂະຫຍາຍຍຸດທະສາດການພັດທະນາເສດຖະກິດກະສິກຳຂອງກຸ່ມບ້ານເປົ້າໝາຍນັ້ນໆ
3. ເຂົ້າຮ່ວມ (ຫຼືອາດເປັນຜູ້ເອື້ອອຳນວຍ) ການແລກປ່ຽນບົດຮຽນລະຫວ່າງວິ ຊາການບ້ານ ພ້ອມທັງແນະນຳແບບຟອມ ແລະ ການ ນຳໃຊ້ຕ່າງໆ ຖ້າເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນ
4. ລົງຕິດຕາມການເຄື່ອນໄຫວ (VES) ໃນແຕ່ລະບ້ານພ້ອມທັງສົ່ງເກດການ ຝຶກອົບຮົມຂອງກຸ່ມຮຽນຮູ້ໃໝ່ທີ່ວິຊາການບ້ານຂະຫຍາຍນັ້ນ(ອາດໃນບາງ ເລື້ອງຫຼືບາງຄັ້ງ ຕາມການສະເໜີ)
5. ເຂົ້າຮ່ວມໃນການຈັດຕັ້ງ ແລະ ເອື້ອອຳນວຍ ກອງປະຊຸມຕິລາຄາ ປະເມີນ ຜົນການຮຽນຮູ້ ໃນຮອບລະດູການ ຫຼືຮອບ ປີ
6. ຈັດຕັ້ງການຢ້ຽມຢາມ ແລະ ແລກປ່ຽນບົດຮຽນໃຫ້ກຸ່ມຜະລິດ ທີ່ເຫັນ ວ່າ ຈຳເປັນ
7. ກະກຽມບັນດາຂໍ້ມູນເພື່ອເອື້ອອຳນວຍໃຫ້ແກ່ການຈັດຕັ້ງກອງປະຊຸມປະ ເມີນຜົນການປະຕິບັດສ້າງ VES ໃນຮອບປີ ຂອງເມືອງ
8. ຂະຫຍາຍ VES ສູ່ກຸ່ມບ້ານໃໝ່
9. ສ້າງຖານຂໍ້ມູນ ຜົນການຕິດຕາມວຽກສົ່ງເສີມຂອງເມືອງ
10. ເຂົ້າຮ່ວມຍົກລະດັບຄວາມຮູ້, ຄວາມສຳນານດ້ານວິຊາດານຕ່າງໆ ເພື່ອຮັບໃຊ້ ການສົ່ງເສີມ...

ຄ. ໜ້າວຽກຂອງທີມງານແຂວງ

1. ຮ່ວມວິເຄາະຕິລາຄາແຜນສົ່ງເສີມຂອງເມືອງ
2. ຮ່ວມກອງປະຊຸມ ການນຳສະເໜີ VES ສູ່ບ້ານໃໝ່ ຂອງທິມເມືອງໂດຍສະເພາະຄັ້ງທຳອິດ
3. ຈັດການແລກປ່ຽນບົດຮຽນລະຫວ່າງເມືອງເກົ່າ ແລະ ເມືອງໃໝ່
4. ປະເມີນຜົນການຈັດຕັ້ງ VES ຂອງທຸກໆເມືອງ
5. ຂະຫຍາຍ VES ສູ່ເມືອງໃໝ່

6. ລົງຕິດຕາມການກະຈ່າຍ VES ຂອງທີມງານເມືອງໄປສູ່ບ້ານໃໝ່
7. ສ້າງຖານຂໍ້ມູນການຕິດຕາມວຽກສົ່ງເສີມຂອງແຂວງ ແລະ ສືບຕໍ່ ພັດທະນາ ສີ, ເອກະສານສົ່ງເສີມ
8. ກະກຽມບັນດາຂໍ້ມູນຕ່າງໆເພື່ອສະໜັບສະໜູນກອງປະຊຸມສົ່ງເສີມຂອງແຂວງ(Dist. Conference)
9. ຈັດຕັ້ງການຝຶກທົບທວນຄືນ/ຍົກລະດັບທີມພະນັກງານເມືອງບົນພື້ນຖານ,ບັນຫາ/ຄວາມຕ້ອງການແຕ່ລະໂລຍະ
10. ເຂົ້າຮ່ວມການຝຶກ, ຍົກລະດັບ ດ້ານວິຊາການຕ່າງໆເພື່ອຮັບໄຊ້ການສົ່ງເສີມ

໘. ໜ້າວຽກຂອງທີມ ສູນກາງຫຼັງການມອບ EVES

1. ຂະຫຍາຍ VES ສູ່ແຂວງ,ເມືອງເບົາໝາຍໃໝ່
2. ຕິດຕາມການຂະຫຍາຍ VES ຂອງແຂວງ ລົງສູ່ເມືອງ
3. ຈັດກອງປະຊຸມປະເມີນຜົນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ VES ຂອງບັນດາ ແຂວງຕ່າງໆ
4. ຈັດຕັ້ງການແລກປ່ຽນບົດຮຽນລະຫວ່າງແຂວງເກົ່າແລະ ແຂວງໃໝ່
5. ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມຕີລາຄາປະເມີນຜົນການສົ່ງເສີມຂອງແຂວງ
(Provincial Extension Conference)
6. ພັດທະນາຮູບແບບ - ເຄື່ອງມືການສົ່ງເສີມໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບສະພາບເປັນກ້າວໆ
7. ພັດທະນາລະບົບຂໍ້ມູນການຕິດຕາມວຽກສົ່ງເສີມທຸກລະດັບ ຮ່ວມທັງຖານຂໍ້ມູນ ໃນ ສ່ວນສູນກາງ
8. ຈັດຝຶກທົບທວນຄືນ/ຍົກລະດັບຂີດຄວາມສາມາດຂອງນັກສົ່ງເສີມແຂວງ ແລະ ເມືອງ ໃນບາງເລື່ອງທີ່ແຂວງບໍ່ສາມາດເຮັດໄດ້
9. ກະກຽມບັນດາຂໍ້ມູນຕ່າງໆເພື່ອເອື້ອອຳນວຍໃຫ້ແກ່ການຈັດກອງປະຊຸມສົ່ງເສີມແຫ່ງຊາດ
(National Extension conference)
10. ເຂົ້າຮ່ວມການຍົກລະດັບ,ການປະຊຸມ,ທັດສະນະສຶກສາຕ່າງໆ.. ຮ່ວມທັງການປະສານສົມທົບ ກັບອົງການຈັດຕັ້ງອື່ນໆ...

ບັນດາໜ້າວຽກຫຼືກິດຈະກຳສຳຄັນທີ່ໄດ້ກຳນົດຂ້າງເທິງນີ້ມີຄວາມຈຳເປັນທີ່ທີມງານສົ່ງເສີມໃນແຕ່ລະລະດັບຕ້ອງໄດ້ຈັດລຽງເຂົ້າເປັນແຜນປະຕິບັດການໃນຮອບນຶ່ງປີ(ລະດູການຜະລິດເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ການຈັດຕັ້ງຜັນຂະຫຍາຍຮູບແບບການສົ່ງເສີມຂອງຕົນໃຫ້ມີຄວາມຄ່ອງຕົວ, ລ່ອງຊ່ອງກັນໃນທຸກລະດັບຂັ້ນຄຸ້ມຄອງ, ຕິດຕາມຊຸກຍູ້ຊີ້ນຳກັນແລະກັນໄດ້ຢ່າງເປັນລະບົບຕໍ່ເນື່ອງ ແລະ ທັນສະພາບຄວາມຕ້ອງການ, ຮວມທັງມີຖານຂໍ້ມູນສົ່ງເສີມຢ່າງມີລະບົບ ແລະ ກະທັດລັດອີກດ້ວຍ.

ຮ່າງແບບຟອມຕົວຢ່າງ “ແຜນການປະຕິບັດກິດຈະກຳ” ຫຼັງການເຮັດ EVES

ຊື່ກິດຈະກຳ:	ໄລຍະເວລາດຳເນີນ: (ເດືອນ)	ງົບປະມານ	ເອະສານ, ຂໍ້ມູນ	ອຸປະກອນ
	1.2.3.4.5.6.7.8.9.10.11.12			